

Utbildningsinspektion i Bråtens delområde förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Bråtens delområde

Skolverket sände den 22 december 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Bråtens delområde, Bråtensskolan och Granbergsskolan har bestått av undervisningsrådet Catarina Fredriksson och experten Eva Håkansson. Besök i Bråtensskolan genomfördes den 9 mars 2005. Besök i Granbergsskolan genomfördes den 15 mars 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Bråtensskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

Inspektionen inleddes med ett förberedande samtal med rektorerna i östra skolområdet. I skolorna genomfördes formella intervjuer med lärare, rektorn, ett urval av eleverna i årskurs 2 och 6 samt deras föräldrar. Lektioner i årskurs 2 och 6 besöktes. Observationer och spontana samtal med elever och personal under inspektionsbesöken utgör också underlag för bedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Bråtens delområde	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	89
Förskoleklass	33
Grundskola	321

Bråtens delområde består av Bråtensskolan och Granbergsskolan med förskoleklass och grundskola årskurs 1-6 samt Grangårdens förskola. Rektorersområdena i Karlskoga kommun är uppdelade i geografiska områden. Bråtens delområde tillhör östra området tillsammans med Sandviksskolans och Österledsskolans rektorsområden.

Utbildningen vid Bråtensskolan omfattar förskoleklassen, årskurs 1-6 och fritidshemsverksamhet. Skolan är belägen i östra delen av Karlskoga. De flesta elever bor i villor men några bor i flerbildshus. Endast ett par av eleverna har utländsk bakgrund. Eleverna är fördelade på tolv åldershomogena klasser i två arbetslag. Arbetslagen leds av samordnare.

Bråtenskolan består av en byggnad från 1970-talet. De flesta klassrum har egen ingång från skolgården som omsluter skolan. Skolan är omgiven av stora grönområden och skog. I Bråtenskolas lokaler finns även obligatorisk särskola. All särskoleverksamhet i kommunen utgör sedan november 2004 ett eget rektorsområde och verksamheten beskrivs i egen rapport.

Utbildningen vid Granbergsdalsskolan omfattar förskoleklassen, årskurs 1-6 och fritidshemsverksamhet. Skolan är belägen på landsbygden och en övervägande del av eleverna åker skolskjuts.

Eleverna är fördelade på fyra klasser i två arbetslag, ett för årskurs 1-6 och ett för förskoleklassen och skolbarnomsorgen. Skolan arbetar både åldershomogent och åldersblandat i årskurs 1, 2-3, 4-5 och 6.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Enligt Bråtenskolas arbetsplan skall skolan göra en kartläggning av elevernas kunskapsnivå. Vid inspektionen fanns vissa sammanställningar av elevernas kunskaper i årskurs 1 och 2. Därutöver redovisades resultaten av de nationella proven i årskurs 5. På klassnivå görs sammanställningar över fonolek (grupptest som bedömer den fonologiska medvetenheten) i årskurs 1 och ordkedjan i årskurs 2. Detta som stöd för att veta kunskapsnivån i klassen och för att stödåtgärder skall kunna sättas in vid behov. Sammanställningar av resultaten från de nationella proven i årskurs 5 visar att av skolans 42 elever var det en elev som inte nådde målen i svenska, tre i matematik och två i engelska.

Rektorn anser att hon tillsammans med specialpedagogerna har en god kännedom om elevernas kunskaper på skolenivå. Specialpedagogernas uppfattning är att elevernas kunskaper är bra och att de når målen. Enligt rektorn har personalen i Österledsskolan, dit skolans elever kommer i årskurs 7 rapporterat att elevernas kunskaper är bra.

I Granbergsdalsskolan finns endast sammanställningar av resultaten på de nationella proven. Läsåret 2002/03 var det fyra av 21 elever som inte nådde målen i matematik och engelska och två nådde inte målen i svenska. Läsåret 2003/04 var det endast en av 18 elever som inte nådde målen i de tre ämnena.

Lärare i matematik och svenska samt rektorerna i de tre rektorsområdena inom östra området hade vid inspektionen planerat in en träff för att diskutera elevernas kunskapsresultat. Enligt rektorn behöver skolan utveckla metoder för att utvärdera undervisningen.

Inspektörerna uppfattade att stämningen i Bråtenskolan är bra. Skolans personal, föräldrar och elever beskrev att stämningen var mindre bra för ett par år sedan, men efter att skolan prioriterat arbetet med värdegrundsfrågor har en förbättring skett. Eleverna uppger att kränkande behandling förekommer i liten omfattning och de tar kontakt med skolans antimobbningsteam om de är i behov av detta. I en enkät som skolan genomfört svarade övervägande delen av eleverna att de skulle berätta för sin lärare om han/hon själv eller en kamrat blev utsatt för kränkande behandling. Resultatet av en annan enkät visar att 22

procent av eleverna i årskurserna 1-3 ibland blir retade eller slagna i skolan. Motsvarande andel för eleverna i årskurserna 4-6 är 31 procent. Inspektörerna förutsätter att skolan följer upp dessa resultat.

I Granbergsdalsskolan görs inga skriftliga utvärderingar av resultatet av skolans arbete mot kränkande behandling. Lärare och elever anser dock att resultaten är mycket bra. Vissa föräldrar är dock av åsikten att det varit mycket konflikter mellan eleverna i skolan och att kränkande behandling förekommer men att det har förbättrats. Av vad inspektörerna kunde bedöma var stämningen på skolan bra.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolornas resultat inom området är bra. Den kunskap som finns om varje elev i Bråtensskolan och Granbergsdalsskolan bör utnyttjas för sammanställningar av verksamhetens samlade resultat i syfte att ytterligare utveckla den pedagogiska verksamheten.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Bråtensskolan och Granbergsdalsskolan har, tillsammans med de andra skolorna i östra området, en gemensam handlingsplan mot kränkande behandling kallad "Östra området; handlingsplan, riktlinjer, vänskapsövningar mot mobbning". Eventuell kränkande behandling mellan elever och arbetstagare omfattas inte av denna handlingsplan. Enligt rektorn skall handlingsplanen revideras under 2005 och även innefatta detta. Handlingsprogrammet beaktar inte heller olika typer av kränkande behandling utan endast mobbning. Enligt skolans broschyr "Bråtensskolans värdegrund och trivselregler" kontaktas elevens föräldrar efter två samtal med eleven. Rektorn uppger dock att föräldrarna kontaktas samma dag som den kränkande behandlingen ägt rum. Granbergsdals skola har utarbetat en folder benämnd "Granbergsdals skolas värdegrund och trivselregler".

Enligt personalen arbetar Bråtensskolan mycket med värdegrundsfrågor. Värdegrund är även det tema eleverna i årskurs 3-6 arbetar med. Eleverna har arbete utifrån emotionell intelligens (EQ), på schemat. Personal, elever och föräldrar har gemensamt utarbetat Bråtensskolans värdegrundsregler. Skolan har ett anti-mobbningsteam.

Granbergsdalsskolan har ett antimobbningsteam bestående av förskollärare och rektorn. Teamet träffas en gång per vecka och arbetar både förebyggande och när något inträffat. Bland annat har teamet haft "uppfostringssamtal" med några elever om hur man skall vara mot varandra. Personal och elever beskriver att värdegrundssamtal regelbundet äger rum i klasserna.

Eleverna har schemalagda lektioner varannan vecka i "EQ" där de är med och väljer vad man skall arbeta med. Inspektörerna var med vid en sådan lektion där ett rollspel om impulskontroll förekom och eleverna var mycket intresserade och aktiva. I klassrummen och korridorer är "Granbergsdals skolas värdegrund" uppsatt. Förskoleklassen arbetar med undervisningsmaterialet "Tilda med is och sol" som används för att förebygga kränkande behandling. När någon agerat på ett positivt sätt, t.ex. gjort något bra för någon annan elev sätts en sol upp i klassrummet. Om någon gjort något som kan uppfattas som kränkande sätts isstjärnor upp i stället.

Eleverna i de lägre åldrarna i Bråtenskolan uppger att de till viss del har inflytande över undervisningen, men att det varierar beroende på vilken klass man går i. Eleverna i de högre åldrarna efterfrågar inflytande över sin utbildning. Enligt personalen har eleverna i årskurs 6 ett visst inflytande och att skolan arbetar för att de yngre eleverna skall ta ett större ansvar för sitt skolarbete.

Forum för formaliserat elevinflytande i Bråtenskolan är klass- och elevråd. Klassråd finns för elever från årskurs 3 till 6. Elevrådet består av en elev från varje klass och har möten en gång per månad. Mycket av det som tas upp på elevrådet är frågor från klassråden men kan även handla om utemiljön, skolmaten m.m. Eleverna uppger att de ibland har en önskevecka då de får välja vilken lunch som skall serveras.

Personalen i Granbergsdalsskolan nämner som exempel på elevernas inflytande att eleverna efter en "upplevelsedag" fått komma med idéer hur det fortsatta arbetet skulle se ut. Eleverna kan även vid vissa tillfällen, välja om de vill arbeta enskilt eller i grupp. Eleverna i främst de yngre åldrarna uppger att de har möjlighet till inflytande i alla ämnen. Eleverna i de äldre åldrarna uppger att de främst kan påverka genom klass- och elevrådet och i ämnet idrott och hälsa.

Formaliserat elevinflytande i Granbergsdalsskolan finns i elev-, klass-, städ-, och matråd. Elevrådet som har möten en gång per månad består av några elever från varje årskurs. I rådet tas frågor som väckts i klasserna upp, bl.a. utemiljön. Även matrådet har möten en gång per månad och i detta råd får eleverna bl.a. komma med önskemål om vilka rätter som skall serveras till lunch. I städrådet diskuteras hur eleverna skall ta hand om sina kläder och skor i korridorer m.m. Klassrådet träffas oftast en gång per vecka och en del av det som tas upp där förs sedan vidare till elevrådet. Enligt vad inspektörerna kunde uppfatta var de olika råden mer ett forum där eleverna kunde vara med och påverka hur saker skulle göras, inte vad.

Samverkan med och information till föräldrar i Bråtenskolan sker genom utvecklingssamtal, föräldramöten, veckoblad och via elevers kalendrar i årskurs 6. Skolan har även diskussionsgrupper för föräldrar som samlas en gång per kvartal. I dessa deltar även personal och rektor. Föräldrarna uppger dock att de inte känner att de kan påverka i någon större grad genom diskussionsgrupperna. Personalen uppfattar att skolan har mycket bra samarbete med föräldrarna.

Information till föräldrar i Granbergsdalsskolan sker genom kontaktbok, veckobrev, utvecklingssamtal och föräldramöten. Det finns även en föräldraförening som har träffar till vilka lärarrepresentanter bjuds in. Personalen uppfattar att föräldrarna är mycket engagerade och att de har möjlighet till delaktighet genom diskussionsgrupperna. Föräldrarna uppger dock att de anser att de inte kan påverka i någon större utsträckning genom diskussionsgrupperna. Då uppfattningen av delaktighet och påverkansmöjlighet är så olika behöver detta diskuteras i rektorsområdet.

Arbetet med främjande av hälsosamma livsstilar i Bråtenskolan sker bl.a. genom att eleverna i årskurserna 1 och 2 vistas i skogen under några timmar per vecka. Skolan har haft ett rörelseprojekt under de senaste fem åren vilket bl.a. inneburit att de har haft teman om hälsa, diskuterat kostens betydelse m.m. Ämnet idrott och hälsa har prioriterats.

I Granbergsdalskolan har eleverna mycket uteaktiviteter, idrott och hälsa två gånger i veckan och eleverna i årskurs 2 har simundervisning. Eleverna i förskoleklassen och årskurs 1 är tillsammans i skogen vid ett tillfälle per vecka. Skolan har tidigare haft ett tema om hälsa där eleverna tog promenader, undervisades om kost m.m.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolornas arbete med arbetsmiljön fungerar bra. Handlingsprogrammet mot kränkande behandling är godtagbart men då det revideras bör det utvecklas så att det beaktar olika typer av kränkande behandling. Elevernas delaktighet i undervisningen behöver förbättras.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Eleverna i Bråtenskolan säger att man inte diskuterar vilka mål de skall uppnå i de olika ämnena. Enligt personalen går de till viss del igenom målen inför de nationella proven i årskurs 5. För eleverna i de andra årskurserna går lärarna igenom delmål, som t.ex. vad de skall kunna inför prov m.m., och då främst i svenska, engelska och matematik. Föräldrar uppger att de till viss del känner till målen då de fått information om dessa på utvecklingssamtal.

Eleverna i Granbergsdalsskolan uppgav vid intervjun att de till viss del vet vilka mål de skall uppnå. Enligt personalen går de igenom kursplanerna med eleverna i årskurs 6 och även i årskurserna 3-4 presenterar de målen. Föräldrarna uppger att de vid utvecklingssamtalet fått vetskap om vilka mål deras barn skall uppnå.

Ingen av skolorna för några diskussioner eller bedriver något aktivt arbete för att utjämna skillnader mellan pojkars och flickors studieresultat.

Ett projekt kallat ”mattegruppen” pågår i samtliga skolor i Karlskoga kommun. Projektet startade som ett EU-projekt 2001 och omfattar personal från förskoleklass till gymnasiet. Enligt personalen i Bråtenskolan har projektet påverkat undervisningen i matematik då det bl.a. inriktats på brister i undervisningen i matematiken. Personalen som deltar i projektet träffas regelbundet. Skolorna arbetar även med ”Matematikcirkeln” som är ett material där elevernas kunskaper i matematik synliggörs och dokumenteras i förhållande till målen. En utvärdering av detta skall ske vårterminen 2005.

I dokumentet ”Åtgärder på organisationsnivå, läsåret 04/05” har Bråtenskolans personal beskrivit hur man skall arbeta för att skapa en gemensam matematikgrund. Man skall bl.a. genomföra årligen återkommande temaarbeten i matematik, byta läromedel för årskurs 4-6 och satsa på laborativt material som skall lägga en bättre grund för matematisk förståelse.

Bråtenskolan har arbetat med läsning bl.a. genom att eleverna i vissa klasser spelats in på band för att följa deras utveckling. Man arbetar även med en metod för att öka språkutvecklingen och läslusten; Kiwi. Skolan har börjat med läsutvecklingsscheman, vilket personalen haft fortbildning i.. Skolan har beslutat om konkreta åtgärder för hur de i undervisningen skall utveckla läsutvecklingen och läsförståelsen för att alla elever skall nå målen. Exempelvis skall eleverna läsa skönlitteratur varje dag, läxor skall inriktas mot läsning och läsutvecklingsscheman skall användas i samtliga klasser.

Vid inspektionen arbetade eleverna i årskurs 2 i Bråtensskolan med temat "Jordens utveckling". Klassen delas ofta in i tre arbetsgrupper vilket eleverna var mycket positiva till. Andra klasser har haft tema Sverige som de arbetat med under två år och där inkluderat flera ämnen såsom musik, svenska, bild och samhällsorienterade ämnen.

Eleverna från förskoleklassen och träningsskolan i Bråtensskolan har gemensam undervisning i idrott och hälsa. Även elever från grundskolan har i vissa fall undervisning i idrott och hälsa med elever från grundsärskolan.

Eleverna i förskoleklassen i Granbergsskolan har varit med på upplevelsedagen som skolan anordnat om Nils Holgersson. Enligt rektorn behöver samarbetet mellan förskoleklassen och årskurs 1 öka.

I Granbergsskolan arbetar eleverna periodvis tematiskt, ibland klassvis och ibland arbetar hela skolan med samma tema. Eleverna visar vad de lärt sig genom muntliga och skriftliga redovisningar och prov som fonolek, ordkedjor och läskedjor.

Skolorna är med i EU:s Comeniusprojekt som skall främja internationella kontakter. Eleverna har var sin brevvän i Italien eller Rumänien. Det sker även ett lärarutbyte mellan Italien, Polen och Österrike vilket inneburit att två lärare varit i Italien och två lärare i Polen. En av skolans arbetsgrupper har gjort studiebesök i Danmark där det tematiska arbetssättet Bifrost studerades. Ett mål, enligt arbetsplanen är att skolan skall arbeta i årskurs F-6 perspektiv med ämnesövergripande teman minst två gånger per år.

Utvecklingssamtal genomförs alla elever och vårdnadshavare en gång per termin. Eleven deltar enligt vad som framkommit av intervjuerna aktivt både genom att denna i förväg besvarar ett dokument om sin skolsituation och i själva samtalet.

Östra områdets elevvårdsteam är "banken" för all elevvård i området och skall fungera som en resurs till all personal i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Teamet träffas två till tre gånger per termin och ansvarar för elever i behov av ytterligare stöd än vad den enskilda skolan kan ge samt inventering och utvärdering av resurser. Elevvårdsarbetet beskrivs i området handlingsplan.

För rektorsområdet finns ett lokalt resursteam bestående av skolsköterska, kurator, specialpedagoger och speciallärare. Teamet arbetar konsultativt till den övriga personalen på skolan, samordnar skolans stödinsatser och ger stöd till enskilda elever. Enligt rektorn och personalen får alla elever i behov av särskilt stöd detta i Bråtensskolan. Klassläraren anmäler behovet till specialpedagogerna eller till elevvårdsplaneringen direkt. Två specialpedagoger finns anställda i Bråtensskolan, en är ansvarig för årskurs 1-3 och en för 4-6. En av specialpedagogerna arbetar i förskoleklassen en timme per vecka.

De åtgärdsprogram som upprättas i Bråtensskolan beskriver aktuell situation, mål, åtgärder, vem som är ansvarig och datum för utvärdering. Eleven och elevens vårdnadshavare är delaktig i upprättandet av programmet. Enligt rektorn upprättas åtgärdsprogram endast i svenska, engelska och matematik. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att elever har rätt att erhålla stödundervisning i alla ämnen och att åtgärdsprogram då skall upprättas.

I Granbergsdalsskolan finns ett elevhälsoteam bestående av kurator och speciallärare. De åtgärdsprogram som upprättas för elever i behov av stöd innehåller beskrivning av aktuell situation, mål och åtgärder och är underskrivet av elev, föräldrar och personal. Åtgärdsprogram upprättas i svenska, engelska, matematik och de samhällsorienterade ämnena. Enligt personalen upprättas ej åtgärdsprogram i t.ex. slöjd eller bild men alla elever i behov av stöd får detta. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att åtgärdsprogram skall upprättas då en elev är i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram inspektörerna tog del av saknade utvärderingsbara mål och tidpunkt för utvärdering av insatserna. Skolan behöver därför arbeta med åtgärdsprogrammets innehåll, så att de innehåller mål som är utvärderingsbara.

Sammanfattningsvis bedöms skolornas pedagogiska verksamhet vara av god kvalitet. Åtgärdsprogrammets utformning och innehåll är i behov av förbättring i Granbergsdalsskolan. Det är inte godtagbart att åtgärdsprogram inte utarbetas för alla elever i behov av stöd.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Skolans rektor tillträdde tjänsten under 2004. Hon fördelar sin arbetstid så att hon är en dag i veckan i Granbergsdals skola och resterande tid i Bråtensskolan. Rektorn anser att arbetsuppgiften som pedagogisk ledare är mycket viktig och att hon lägger mycket tid på detta i bl.a. medarbetarsamtal, skolkonferenser, arbetsplatsträffar och studiedagar. Inspektionen visar att rektorn är väl förtrogen med verksamheten i skolorna och känd av elever och föräldrar.

Personalen i Bråtensskolan uppger att de är tveksamma till om rektorn har möjlighet och tillräckligt tidsutrymme att vara en pedagogisk ledare men de säger samtidigt att rektorn ger dem förutsättningar att föra pedagogiska diskussioner. Personalen i Granbergsdalsskolan anser att rektorn är mån om att pedagogiska diskussioner förs och personalen är mycket positiv till att dessa vid vissa tillfällen även äger rum med personal från Bråtensskolan.

Rektorer samt förskolechefen i östra området har möten en gång per månad. En gång per månad äger även gemensamma träffar med alla rektorer för skolor som har förskoleklass till årskurs 6 rum.

Två gånger per vecka träffas arbetslagen i Bråtensskolan för pedagogiska diskussioner och elevvårdsfrågor. Vid ett tillfälle per vecka har rektorn en informationsträff med personalen. Arbetsplatsträffar äger rum en gång per månad och på dessa äger pedagogiska diskussioner och information rum. Vissa träffar sker gemensamt med personal från Granbergsdalsskolan. Pedagogiska diskussioner förs varje vecka i skolkonferensen och på måndagsmötena då även personalen från skolbarnomsorgen är med. Pedagogiska diskussioner äger även rum vid andra möten och arbetsplatsträffar en gång per månad.

De två skolornas arbetsplaner har utarbetats i samarbete med representanter för föräldraföreningen.

Bråtensskolan och Sandviksskolan har gemensamt utarbetat "Kvalitetsredovisning Bråten och Sandviksskolan 2004, hur arbetar vi för att eleverna skall uppnå de nationella målen". I detta specificeras de insatser skolorna gör för att eleverna skall uppnå målen samt nå fram till den enskilda elevens lärande. Exempelvis

uttalas att skolorna valt att inte ha stora klasser, att lärarna har nära kontakt med föräldrarna för att öka samarbetet och att en elev finns i ett sammanhang under sin skoltid, dvs. i ett arbetslag. I dokumentet beskrivs även resursteamens arbete. Personalen uppger att de deltagit i utarbetandet av kvalitetsredovisningen.

Det finns även en kvalitetsredovisning för Bråtens delområde som består av en beskrivning av skolan och vad som hänt under året. Vidare innehåller den en beskrivning av skolans ambition att klargöra utbildningsmålen för elever och föräldrar samt samarbete med föräldrar och samhälle och en del om förskolan. Den innehåller även ett avsnitt om skolans arbete för ett helhetsperspektiv för barnens utveckling och lärande. Kvalitetsredovisningen saknar dock bedömningar av måluppfyllelsen och därigenom förslag på åtgärder, i synnerhet när det gäller elevernas resultat. Personalen i Granbergsdalsskolan uppger att de inte varit delaktiga i upprättandet av kvalitetsredovisningen men rektorn har tillfrågat personalen om de vill tillföra kvalitetsredovisningen något.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolornas styrning och ledning är av god kvalitet. Kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen bör förbättras så att den innehåller bedömning och åtgärder utifrån skolans resultat och avspeglar skolans kvalitetsarbete. Personalen bör göras mera delaktiga i kvalitetsarbetet.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Tyska, franska och svenska/engelska finns som språkval i Bråtensskolan och Granbergsdalsskolan och eleverna får denna undervisning i Österledsskolan, som är östra skolområdets 7-9-skola. Som språkval skall förutom ovanstående även erbjudas modersmålsundervisning, svenska som andraspråk eller teckenspråk om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sin information om språkvalet så att samtliga valmöjligheter framgår tydligt.

I kursplanen för hem- och konsumentkunskap finns mål att uppnå i ämnet för årskurs 5. Den verksamhet skolorna bedriver ger dock eleverna möjlighet att nå dessa mål först i årskurs 6.

Eleverna i Bråtensskolan har elevens val vid ett tillfälle per vecka. Skolan väljer vad eleverna i årskurserna 3-6 skall ha i treveckorsperioder, vilket kan vara t.ex. idrott och hälsa, slöjd, teatergrupp eller skrivstugor. Eleverna i årskurserna 1-2 har elevens val inom klassens ram. Elevens val i Granbergsdalsskolan sker inom klassens ram och är ej schemalagt. Eleverna får t.ex. välja att arbeta mer med bråk under lektionerna i matematik eller så får de välja vad de skall göra på "roliga timmen". Inspektörerna vill uppmärksamma på att undervisningen inom elevens val skall syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen och det är eleven själv som skall göra valet.

Föräldrarna informeras om rätten till modersmålsundervisning och svenska som andraspråk när eleverna börjar årskurs 1. De elever som är berättigade till modersmålsundervisning erbjuds sådan. Två elever läser svenska som andraspråk. Enligt rektorn kan det finnas behov av studiehandledning på modersmål men ingen elev erhåller sådant stöd. Inspektörerna påpekar att elever enligt

författningarna skall få studiehandledning på sitt modersmål om de är i behov av detta.

Övergången för elever från Bråtenskolan och Granbergsskolan till årskurs 7 föregås av en överlämnandekonferens med specialpedagogerna från skolorna och klasslärare från Österledsskolan, där de flesta elever börjar. Det finns även en resurslärare anställd på östra området som följer med eleverna från årskurs 6 till höstterminen i årskurs 7. Inspektörerna bedömer att detta underlättar för elevernas övergång och då särskilt för elever i behov av stöd.

Diskussioner har förts i östra området angående att skolan skall vara avgiftsfri. Detta har resulterat i att några mer insamlingar av pengar inte kommer att ske för aktiviteter som sker på skoltid.

Granbergsskolan har en informationsbroschyr som bl.a. behandlar ledigheter, elevhälsa och värdegrundsregler.

Bråtenskolan har anpassats för de elever med funktionshinder som finns på skolan. Granbergsskolan är inte anpassad för att ta emot elever med funktionshinder.

Skolsköterskorna i Bråtenskolan och Granbergsskolan är även anställda i Österledsskolan vilket innebär att eleverna i årskurs 7 har tillgång till samma skolsköterska. Kuratorn arbetar 25 procent i Bråtenskolan och lika mycket i Granbergsskolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning är bra. Informationen om språkvalet bör förbättras. Det är inte godtagbart att skolorna inte bedriver verksamhet för att ge eleverna möjlighet att nå målen för årskurs 5 i ämnet hem- och konsumentkunskap eller att elevens val inte är utformat enligt bestämmelserna. Det är heller inte godtagbart att studiehandledning på modersmål inte anordnas för elever i behov av sådan i Bråtenskolan.

6. Resurser

Rektorn uppger att skolorna inte har några större problem att rekrytera personal med en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. I Bråtenskolan har personalen adekvat utbildning på samtliga lärartjänster utom två. Dessa genomgår dock särskild lärarutbildning (SÅL). I Granbergsskolan har personalen adekvat utbildning.

Granbergsskolans personal anser att det saknas specialpedagogisk kompetens även om resursläraren har viss sådan kompetens. Den specialpedagogiska kompetensen i skolan kan därför behöva förstärkas.

Under vårterminen 2005 har personalen erhållit kompetensutveckling i bl.a. utomhuspedagogik och barn i behov av särskilt stöd.

I Bråtenskolan finns ett bibliotek. Personalen uppger att skolan har ett mycket bra samarbete med stadsbiblioteket. Enligt personalen är läroböckerna slitna men uppdaterade.

I Granbergsskolan finns ett mindre bibliotek. Eleverna åker ibland till stadsbiblioteket i Karlskoga och skolan lånar även boklådor från stadsbiblioteket.

Inspektionen visar att eleverna i skolorna har god tillgång till undervisningsmaterial bl.a. datorer med Internetanslutning. Skolan utemiljö är av god kvalitet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången på resurser är god.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet. Rektorsområdet behöver dock utveckla kvalitetsarbetet så att verksamhetens resultat sammanställs, bedöms och leder till adekvata utvecklingsinsatser. All personal i området bör göras delaktiga i detta kvalitetsarbete. Eleverna i Bråtensskolan bör ges möjligheter att vara mera delaktiga i undervisningen och det egna lärandet. Granbergsdalsskolan behöver förbättra åtgärdsprogrammets innehåll och utformning. Rektorsområdet behöver förbättra informationen om språkvalet till elever och föräldrar och handlingsprogrammet mot kränkande behandling behöver utvecklas så att det beaktar olika typer av kränkande behandlingar.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever i behov av stöd eller i alla ämnen i de båda skolorna (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Studiehundledning på modersmål anordnas inte för elever som bedöms vara i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Eleverna ges ej möjligheter att bredda och fördjupa sina kunskaper inom ramen för elevens val (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).
- Skolorna bedriver ingen verksamhet för att ge eleverna möjlighet att nå målen för årskurs 5 i ämnet hem- och konsumentkunskap (Bilaga 3 skollagen samt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Datum

Ort

2005-10-21

Linköping

Catarina Fredriksson

Eva Håkansson